

REMISSYTTRANDE
2020-03-05
Dnr 0490/19
Er referens: Ju2019/04059/BIRS

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande (Ds 2019:28)

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade promemoria på remiss och yttrar följande.

Brå tillstyrker de kompletterande bestämmelser som föreslås. Vidare anser Brå att det i promemorian förs relevanta resonemang kring behovet av internationellt samarbete i arbetet mot gränsöverskridande brottslighet, inte minst genom beslut om frysning för att säkra bevismaterial. Brå instämmer i de resonemang som finns kring vikten av bestämmelser som tillförsäkrar den som drabbats av åtgärderna olika rättssäkerhetsgarantier.

Genom att frysa misstänkt egendom i ett tidigt skede ökar möjligheten att spåra, säkra och återta brottsvinster (Brå 2019:17). Forskning visar att illegala pengar i ökande grad rör sig över gränserna (Brå 2015:22) och att så fort pengarna lämnar Sverige ökar svårigheterna att följa vart de tar vägen (Brå 2019:17). Utomlands kan pengarna bland annat användas till inköp av kapitalvaror, lyxkonsumtion samt investeringar i bostäder och företag (Brå 2015:22, Brå 2014:10). I de fallen brottsvinsterna investerats utomlands i exempelvis fast egendom krävs det i regel rättshjälp för att man ska kunna angripa brottsutbytet med de verktyg som är mest effektiva i det enskilda fallet (Brå 2014:10).

År 2014 infördes penningtvättsbrottslagen¹ och i och med den möjligheten att använda dispositionsförbud och penningbeslag. Det har beskrivits som välkomna verktyg i arbetet mot penningtvätt eftersom det innebär en möjlighet att i ett tidigt skede tillfälligt förhindra att misstänkt egendom flyttas eller disponeras på något annat sätt (Brå 2019:17).

Behov av utbildningsinsatser (Konsekvenser av förslagen, sid 153)

Brå bedömer dock att man i promemorian underskattar utbildningsbehovet. Möjligheten att säkra pengar i ett initialt skede, vilket i sin tur kan påverka resten av utredningen och möjligheten att återta brottsvinster, är beroende av att det finns tillgång till finansiell kompetens. Detta eftersom det minskar risken för att finansiella delar i en utredning kommer i andra hand eller uppmärksammas för sent. Samtidigt varierar kunskapen om den här typen av frågor, såväl bland enskilda anställda på olika enheter som mellan olika myndigheter (Brå 2019:17). Det talar för att det kan finnas ett behov av utbildningsinsatser i samband med införandet av de kompletterande bestämmelserna.

¹ Lag om straff för penningtvättsbrott (2014:307)

Detta yttrande avges av generaldirektör Kristina Svartz efter föredragning av utredaren Karolina Hurve.

Kristina Svartz

Karolina Hurve